





Kom igång med dator – del 1

  **Logga in i datorn med ditt skolkonto**

Du får din inloggning av din lärare.
Lösenordet ska du inte dela med någon.
Byt gärna till ett eget lösenord på elevportalen (en sol på datorns skrivbord).
Ett säkert lösenord ska bestå av minst 8 tecken, stora och små bokstäver och siffror och/eller specialtecken. Till exempel !?+-. ,




Elevportalen

  **Lås skärmen med Flagga + L**  + 


Eller fäll ner locket. Lås alltid datorn när du lämnar den en stund.

  **Stäng av datorn på skärmen med Start + Av**  + 




Det är viktigt att stänga av datorn. Då hämtas viktiga uppdateringar till din dator. De hämtas inte om du bara stänger locket.

  **Kom ihåg att ladda din dator**

Så här håller batteriet länge: låt det bli helt urladdat och ladda det fullt.
Om du tar hem datorn, ska datorn vara fulladdad när den kommer tillbaka till skolan. Längst ner till höger på skärmen ser du datorns batteri-nivå.

  **Förvara och hantera datorn säkert**


Låt datorn vara hopfälld när du bär den. Förvara den där ni har era datorer.

  **Gå till inställningar via Start (flaggan)**  + 

Kolla om det är något du vill ändra på.
Du kan också skriva i sökrutan längst ner vad du söker efter.
Bluetooth: klicka på högtalaren längst ner på skärmen (se bild här bredvid)



Högtalare

  **Skriv med pennan (datorskriven text).**

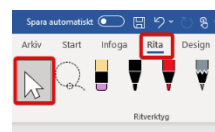
Ändra till surfplatta-läget när du vill skriva med pennan.
Då viker du bak skärmen, se bild här bredvid.



Klicka sedan där du vill skriva med pennan. Då kommer en skrivruta fram. Ibland behöver du klicka en gång till.

Skriv-tips: I skrivrutan som kommer fram finns det en penna med ett frågetecken i hörnet. Klicka där och lär dig att sudda, dra ihop, flytta isär och ändra bokstav.

Skriva i Word/OneNote: Se till att pilen är markerad under Rita-menyn. Se bilden här bredvid. Annars ritar pennan.



Knapparna på pennan kan göra olika saker. Högerklicka, sudda. Testa vad dina knappar gör.



Rita med pennan

Öppna OneNote, Word eller PowerPoint: Välj fliken Rita. Testa att rita.

Ändra färg och tjocklek: klicka två gånger på pennan du vill använda.

Flytta något: Klicka på ikonen "Lasso". Gör en ring runt det som du vill flytta och dra det någon annanstans.

Gör mer plats att rita på: Klicka på ikonen "Mer plats". Klicka där du vill ha mer plats och dra neråt.

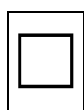
Vill du ha hjälp med en bild? Infoga en bild eller ta ett foto och rita ovanpå det. Ta sedan bort bilden. Kvar är din ritning.



Lasso



Mer plats



Kamera fram och kamera utåt

Det finns två kameror på din dator. **Kameran på skärmen** har ibland ett linsskydd som skyddar dig när du inte använder kameran. Prova att dra för det.

För att öppna kameran skriver du kamera i sökrutan.

Byt till **kameran på tangetbordet** med symbolen du ser här bredvid.

Vrid runt skärmen så blir det lättare att hålla när du fotograferar.

Bilderna sparas i "Foton". Där kan du redigera bilderna.



Testa de olika kamera-lägena: "Panorama, video, foto, dokument, whiteboard och skanna QR-kod."



Ta ett skärmlipp med flagga + Shift + S

Vill du ta en bild av något på din skärm?

Flagga + Shift + S startar skärmlippverktivet (håll ner tangenterna samtidigt).

Eller klicka på pennan längst ner och välj skärmlippverktivet (se bild).



penna

Pröva de olika sätten att ta skärmlipp som visas.

Ta ett klipp. Öppna Word. Högerklicka och välj klistra in.

Ta ett klipp. Klicka på skärmlippverktivet i aktivitetsfältet (se bild).

Rita och beskär bilden. Högerklicka på bilden och spara.

Flagga + V visar alla senaste skärmlippen.



Skärmlipp-
verktivet



Gör en skärminspelning med PowerPoint



Vill du spela in det som händer på din skärm? Läs mer på skola.karlstad.se/elev



Tangentbord

Stor bokstav: håll in Shift-tangenten när du skriver.

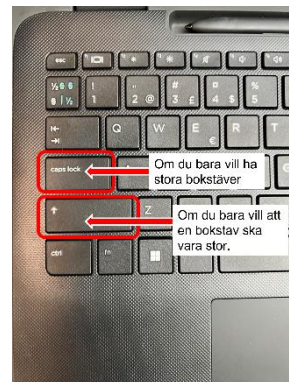
Vissa tangenter har flera tecken. Så här gör du:

Tecken längst upp: Håll ner shift (tjock pil) när du trycker.

Tecken längst ner: Håll ner AltGr när du trycker.

Testa att skriva din mailadress. Avsluta med utropstecken.

Pröva tangenterna på raden längst upp och lista ut vad de betyder. (Svar finns på skola.karlstad.se/elev och "Kom igång med dator")



Vilka kortkommandon kan du? Pröva Ctrl+A (markera allt), Ctrl + Z (ångra), Ctrl + X (klipp ut), Ctrl + C (kopiera), Ctrl + V (klistra in)



Pekplatta (kallas styrplatta ibland)

Skriv pekplatta i sökfältet och tryck Enter. Då hittar du roliga saker om pekplattan.

Har du en Lenovo-dator? Då stänger tangenten F6 av pekplattan. Kan du hitta den?



Pekskärm

Din skärm har touch-funktion. Det betyder att du kan jobba på skärmen.

Pröva att dra ett finger från de olika kanterna och se vad som händer.

Pröva att nypa ihop och dra isär två fingrar på skärmen.

Finns det något annat du kan göra på skärmen? Vilka lägen kan du ha skärmen i?



Aktivitetsfältet



Aktivitetsfältet finns längst ner på skärmen.

Där hittar du Edge och Chrome när du ska leta efter något på nätet.

Där ser du också vilka program som är öppna.

Fästa ett program där: Högerklicka på ikonen -> "Fäst i aktivitetsfältet".



Hitta program på startmenyn

På startmenyn hittar du alla program i datorn. Den ser ut som en blå flagga längst ner. Där kan du göra lite andra saker också. Gå dit och kolla vad som finns mer.



Söka

Sökfält är bra när du vill hitta saker eller få hjälp.

Sökfältet i aktivitetsfältet: Skriv Word. Nu får du förslag. Tryck Enter, så öppnas första förslaget. Testa att skriva Word och trycka enter direkt.

Sökfältet i program: Öppna Word. Längst upp finns sökfältet. Här kan du skriva det som du vill ha hjälp med. Till exempel "linjal" om du vill ta bort den.



Programbiblioteket

I Programbiblioteket längst ner finns program som du kan hämta till din dator. Gå dit och kolla under appar. ClaroRead ger dig läslinjal, tankekarta eller uppläsning.



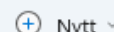
OneDrive

I OneDrive sparas alla dina filer, alltså det du gör på datorn. Klicka på Utforskaren för att komma dit. Det är den gula mappen längst ner. På sidan ser du ett moln med ditt namn. Klicka där.



Utforskaren

Skapa en mapp: Tryck på + Nytt och Mapp. Skriv Svenska. Tryck Enter. Nu har du gjort en mapp som du kan spara dina svenska-filer i. Gör nu mappar för alla dina ämnen. Då hittar du lätt till dina filer.



Öppna en fil eller dokument: Skriv namnet på filen i sökfältet längst ner eller gå till din OneDrive. I Word kan du också se de senaste filerna du har jobbat med.



Logga in på elevportalen och se en film

På skrivbordet (den blåa startskärmen med program) hittar du Elevportalen (leta efter solen). Klicka på den och logga in där med din skolmejl. Här finns det olika program. Klicka på SLI play. Här finns det filmer du kan se. Bakom nyckeln kan du byta lösenord. Klicka på ILT. Leta upp var du kan lyssna på din matte-, NO- eller SO-bok. Gå tillbaka till Begreppa och välj en film. Gå tillbaka till Polyfino och hitta en bra bok.



Word

Skriv Word i sökfältet längst ner och tryck Enter.

Skapa ett nytt Word-dokument: Gå till OneDrive och dubbelklicka på rätt mapp. Klicka på "+ Nytt" och Word. Skriv vad filen ska heta. Tryck enter. Öppna genom att dubbelklicka. Nu ligger dokumentet i rätt mapp och du behöver inte spara. Bra va!
Öppna ett Word-dokument: Öppna Word och kolla under "Senaste". Eller gå till OneDrive. Du kan också skriva fil-namnet i sökfältet.



Ångra

Blev något fel? Kom ihåg att du nästan alltid kan ångra med ångraknappen som finns längst upp. Eller klicka på Ctrl + Z. Du kan också använda escape-knappen längst upp i hörnet. På skola.karlstad.se/elev finns mer hjälp om något krånglar.



Escape-knapp



BRA JOBBAT!

Du har nu tagit dig igenom del 1. Fler instruktioner, tips och hjälp hittar du på skola.karlstad.se/elev